TOÀ ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN THẠCH HÀ** **TỈNH HÀ TĨNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01 /2022/QĐST-VDS	*Thạch Hà, ngày 10 tháng 3 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THẠCH HÀ, TỈNH HÀ TĨNH

T phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Bà Lê Thị Thanh Huệ

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Trang Dung, Thư ký Tòa án nhân dân huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thạch Hà tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tâm - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 3 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ L số 01/2022/TLST-DS ngày 28 tháng 02 năm 2022 về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2022/QĐST-DS ngày 03 tháng 3 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn T, sinh năm: 1973; địa chỉ: Thôn Thống N, xã Ea T, huyện Krông N, tỉnh Đắk Lắk (có mặt).

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1971; địa chỉ: Thôn Ea C, xã Ea T, huyện Krông N, tỉnh Đắk Lắk (có đơn xin vắng mặt)

- Bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1959; địa chỉ: Thôn Hưng H, xã Nam Đ, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 04/01/2022, bản tự khai, quá trình làm việc tại Tòa án, người yêu cầu ông Nguyễn Văn T trình bày: Ông là con của ông Nguyễn Văn B (đã chết năm 2020) và bà Lê Thị T (đã chết năm 2016). Ông B và bà T có 05 người con gồm: Nguyễn Thị M, Nguyễn Thị X (đã chết), Nguyễn Thị L (đã chết), Nguyễn Thị L và Nguyễn Văn T.

Chị gái ông là bà Nguyễn Thị M, không có chồng con, bị mắc bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng hơn 40 năm nay, đã được điều trị ở nhiều bệnh viện nhưng không khỏi. Diễn biến bệnh tình ngày càng nặng, hiện nay bà M thường

xuyên đi lang thang, tối không về nhà ngủ, nhặt rác và thức ăn bẩn ngoài đường để ăn.

Gia đình đã đưa bà M đi giám định pháp y tâm thần tại Viện Pháp y tâm thần trung ương Phân viện Pháp y tâm thần Bắc miền Trung. Theo văn bản ghi nhận quá trình giám định pháp y tâm thần và Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 15/KLGĐYC, ngày 27/12/2021 của Phân viện Pháp y tâm thần Bắc miền Trung kết luận: Bà Nguyễn Thị M bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng. Hiện tại bà Nguyễn Thị M mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Vì vậy ông Nguyễn Văn T đề nghị Tòa án nhân dân huyện Thạch Hà tuyên bố bà Nguyễn Thị M, sinh ngày 20 tháng 3 năm 1959, nơi cư trú Thôn Hưng H, xã Nam Đ, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh bị mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị L trình bày: Thống nhất với lời khai của ông Nguyễn Văn T, đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị M mất năng lực hành vi dân sự và bà L xin vắng mặt trong quá trình Tòa án giải quyết vụ việc.

Tại biên bản xác M ngày 02/3/2022, đại diện UBND xã Nam Đ, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh cũng như một số người hàng xóm xung quanh nhà bà M cho biết: Bà Nguyễn Thị M là con của ông Nguyễn Văn B (đã chết) và bà Lê Thị T (đã chết). Anh chị em ruột của bà M có 05 người nhưng chỉ còn ông T, bà L, bà M còn sống. Bà M bị bệnh tâm thần nhiều năm nay, được trợ cấp xã hội hàng tháng. Bà M không có chồng, không có con, thường đi lang thang khắp nơi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

- Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký phiên họp và người tham gia tố tụng: Thẩm phán giải quyết việc dân sự, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng pháp luật tố tụng trong giải quyết việc dân sự. Người tham gia tố tụng đã chấp hành và thực hiện đúng các quyền và nghĩa vụ của đương sự theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự .

- Về nội dung yêu cầu: Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39, Điều 361, 362, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự; Điều 149 BLTTDS năm 2015; Điều 4, Điều 35, Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn T, tuyên bố bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1959; địa chỉ: Thôn Hưng H, xã Nam Đ, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự. Về lệ phí Tòa án: Đề nghị giải quyết theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân huyện Thạch Hà nhận định:

[1]Về thẩm quyền giải quyết và quan hệ pháp luật:

Ông Nguyễn Văn T có đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1959; địa chỉ: Thôn Hưng H, xã Nam Đ, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh nên Toà án nhân dân huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh thụ L giải quyết việc dân sự là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

[2] Về quyền yêu cầu Tòa án giải quyết: Bà M không có chồng con, bố mẹ đã chết, anh chị em ruột chỉ còn ông T và bà L. Do đó, ông T có quyền yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1959 mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự và khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung yêu cầu: Bà Nguyễn Thị M bị bệnh tâm thần từ nhỏ, thường đi lang thang nhặt được gì ăn nấy, không thể tham gia lao động, không nhận thức được hành vi. Bà M được hưởng trợ cấp xã hội với mức khuyết tật nặng, mức trợ cấp được hưởng hàng tháng hiện nay là 720.000đ/tháng. Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 15/KLGĐYC, ngày 27/12/2021 của Viện pháp y tâm thần trung ương Phân viện Pháp y tâm thần Bắc miền Trung kết luận: Tại thời điểm giám định (hiện tại) bà Nguyễn Thị M bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể di chứng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10) có mã bệnh là: F20.5. Tại thời điểm giám định (hiện tại) bà Nguyễn Thị M mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Đại diện chính quyền địa phương và hàng xóm sống lâu năm xung quanh nhà bà M cũng khẳng định bà M bị bệnh tâm thần nhiều năm và không có chồng con, thường đi lang thang khắp nơi. Vì vậy, ông T yêu cầu Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Nguyễn Thị M là có cơ sở phù hợp quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[4] Xét ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thạch Hà đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn T là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật nên cần chấp nhận.

[5] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ vào khoản 2 Điều 146, khoản 1 Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 35; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản L và sử dụng án phí và lệ phí tòa án, ông Nguyễn Văn T phải nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 362, 369, 370, 371, 372, 376,378 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 2 Điều 146, khoản 1 Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 35; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản L và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn T, tuyên bố bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1959; địa chỉ: Thôn Hưng H, xã Nam Đ, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn T phải nộp 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm. Được trừ vào 300.000 đồng tiền tạm ứng lệ phí ông T đã nộp theo biên lai số 0009794, ngày 28 tháng 02 năm 2022 tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định;

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết hợp lệ;

Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:
- Các đương sự;
- TAND tỉnh;
- VKSND huyện Thạch Hà;
- THADS huyện Thạch Hà;
- Lưu Hồ sơ việc dân sự;
- Lưu VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Thanh Huệ